

شامخ کل اقتصاد در بالاترین رقم 18 ماه اخیر

شامخ کل اقتصاد در اسفندماه به بالاترین رقم در 18 ماه اخیر رسیده و از تداوم رونق اقتصادی در این ماه حکایت دارد؛ اما شاخص انتظارات تولید برای فروردین 1400 وضعیت خوبی ندارد.

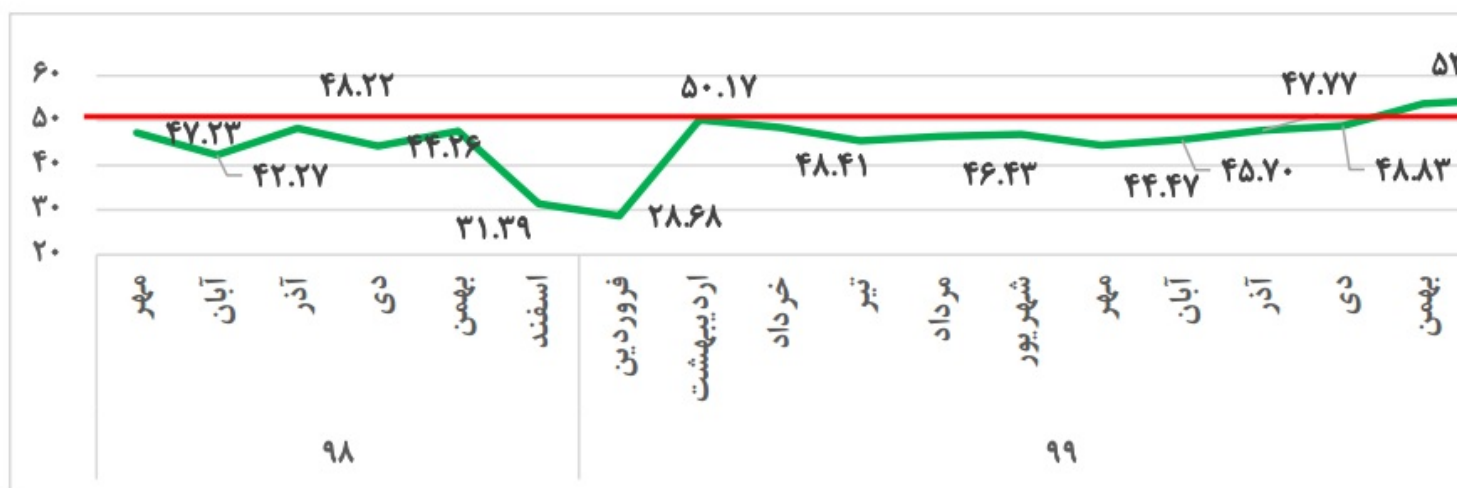

گزارش دوره هجدهم طرح شاخص مدیران خرید (PMI) کل اقتصاد از سوی مرکز پژوهش‌های اتاق ایران منتشر شد. در این گزارش که به اسفندماه 1399 اختصاص دارد، رقم شاخص کل اقتصاد 54.73 واحد اعلام شده که یک واحد بالاتر از بهمن ماه 1399 است. همچنین این مرکز در سی امین گزارش طرح شاخص مدیران خرید بخش صنعت، شامخ این بخش را 57.29 واحد اعلام کرده که نسبت به ماه قبل 1.04 واحد کاهش نشان می‌دهد؛ اما همچنان بر شرایط نسبتاً مساعد این بخش دلالت دارد. نکته قابل تأمل در گزارش شامخ اسفندماه، کاهش قابل ملاحظه شاخص انتظارات تولید برای فروردین ماه 1400 است که با رسیدن به رقم 44.57 واحد زنگ خطر افت تولید در شرایط تعطیلی نوروزی و شیوع دوباره بیماری کووید 19 در سراسر کشور را به صدا درآورده است.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

طبق نظرسنجی انجام شده از بنگاه‌های اقتصادی کشور، شاخص مدیران خرید برای کل اقتصاد ایران در اسفندماه، 54.73 به دست آمده است که نسبت به بهمن ماه (53.73) با نرخ بیشتری افزایش داشته و فعالان اقتصاد، بخش خصوصی، ط 18 ماه گذشته از ابتدای شروع طرح در بخش کار، اقتصاد، بخش خدمات، صنایع، اشخاص، ثابت کده اند.

مقایسه شامخ کل اقتصاد

شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در اسفندماه (58.39) نسبت به بهمن ماه (56.71) افزایش داشته است و طی 18 ماه از شروع طرح به بیشترین مقدار خود رسیده است. این شاخص به ترتیب در بخش ساختمان، خدمات و کشاورزی و صنعت افزایش را داشته است. افزایش تقاضا در بسیاری از رشته‌های فعالیت‌ها در ماه پایانی سال دلیل عمده آن بوده است.

شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان (55.52) اندکی نسبت به بهمن ماه (53.43)، افزایش داشته و این شاخص نیز بیشترین میزان خود را از ابتدای شروع طرح ثبت کرده است. بخش صنعت در میان سایر بخش‌ها بیشترین مقدار افزایش را در این شاخص داشته است.

شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (46.87) نسبت به ماه قبل (48.26) روند کاهشی داشته است و همانند ماه گذشته بیشترین سهم این کاهش مربوط به بخش خدمات و کشاورزی بوده است.

شاخص میزان صادرات کالاها یا خدمات کل اقتصاد در اسفندماه (47.80) هرچند همچنان کاهشی است اما همانند بهمن ماه نرخ کاهش کمی داشته است و بیشترین عدد شاخص از ابتدای شروع طرح را ثبت کرده است که عمدتاً به دلیل بهبود صادرات در بخش صنعت است. بر اساس گزارش گمرک جمهوری اسلامی ایران صادرات در اسفندماه افزایش 193 میلیون دلاری و رشد 6 درصدی را نسبت به بهمن ماه تجربه کرده است.

شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات (60.30) نسبت به بهمن ماه (53.72) نیز افزایش قابل توجهی داشته است و بیشترین مقدار خود را به ثبت رسانده است. این شاخص در هر سه بخش کشاورزی و خدمات، ساختمان و به ویژه صنعت، افزایش قابل توجهی داشته است.

شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده (44.57) پیش‌بینی رکود بالا در فروردین ماه را نشان می‌دهد. از یک سو طبق روال هرساله کاهش در فعالیت‌ها در فروردین به طور معمول وجود دارد و از سوی دیگر ماه رمضان و همچنین تعطیلات بسیاری از کسب و کارها به دلیل گسترش مجدد کووید 19 بر این رکود تأثیرگذار است.

به طور کلی همان‌طور که شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت‌ها در ماه آینده (58.92) که توسط فعالان اقتصادی پیش‌بینی می‌کند در اسفندماه و پایان سال همانند بهمن، اکثر فعالیت‌ها با رونق روبرو بوده‌اند. ثبت رکورد بیشترین میزان سفارشات فعالان اقتصادی در اسفندماه هم در افزایش تولید و شاخص کل مؤثر بوده است. این در حالی است که فعالان اقتصادی در اکثر رشته‌های فعالیت‌ها، وضعیت رکود را در فروردین ماه پیش‌بینی کرده‌اند.

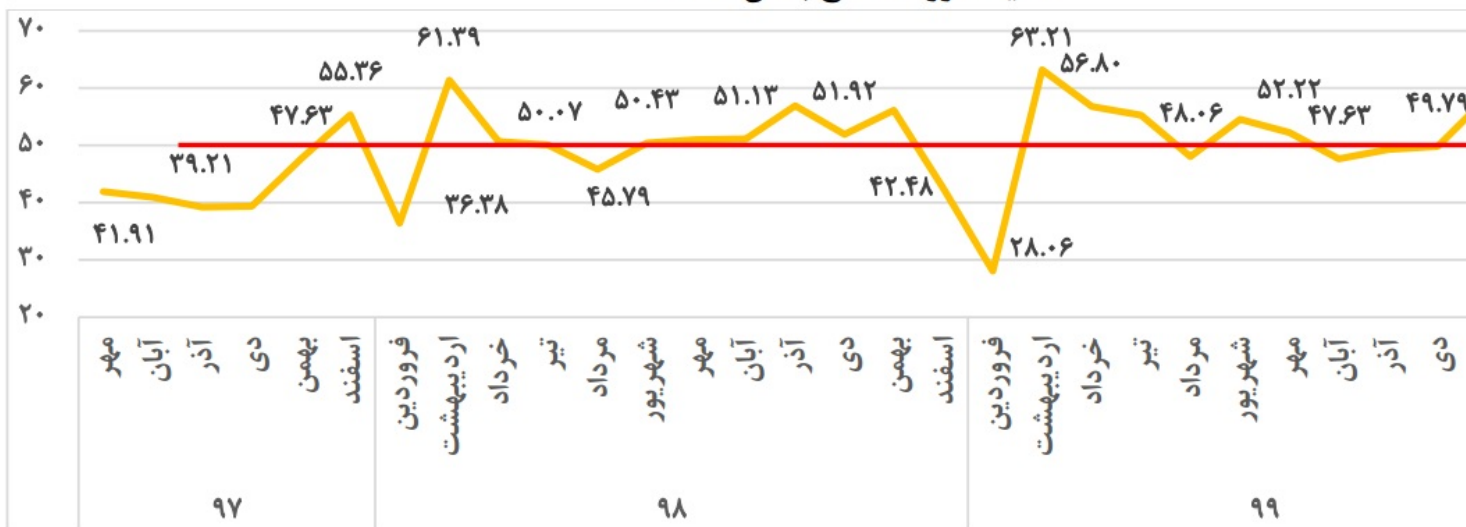
شامخ کل اقتصاد - شاخص مدیران خرید (PMI) اسفند ۱۳۹۹

شاخص	دی ۹۹	بهمن ۹۹	اسفند ۹۹
شامخ کل	48.83	53.73	54.73
میزان فعالیت‌های کسب و کار	50.01	56.71	58.39
میزان سفارشات جدید مشتریان	43.99	53.43	55.52
سرعت انجام و تحویل سفارش	57.11	57.99	59.67
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	49.47	48.26	46.87
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	48.09	49.99	49.17
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	72.76	79.72	78.56
جودی محصول نهایی در انبار یا کارهای معوق	48.85	49.29	47.01
میزان صادرات کالا یا خدمات	43.46	47.56	47.80
میت محصولات تولید شده یا خدمات ارائه شده	56.34	58.12	59.12
مصرف حامل‌های انرژی	57.65	54.72	57.88
میزان فروش کالاها یا خدمات	47.86	53.72	60.30
ت در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده	60.95	58.92	44.57

شاخص مدیران خرید در بخش صنعت

بر اساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت در اسفند ۵۷.۲۹ نسبت به بهمن ماه افزایش داشته است، هرچند شدت افزایش آن اندکی کمتر از بهمن ماه است اما نشان دهنده رونق، اکت فعالیت‌ها، صنعت است. در اسفندماه همه شاخص‌ها، اصل، شاخص صنعت به غذا، معدن، مواد اولیه خریداری شده عدد بالا، ۵۰ یا ثبت کده اند.

مقایسه روند شامخ بخش صنعت

شاخص مقدار تولید محصولات در بخش صنعت (56.15) نسبت به ماه قبل (59.58) افزایش داشته و رونق اکثر فعالیت‌های صنعتی را نشان می‌دهد. افزایش تقاضای در اسفندماه در افزایش تولید کسب و کارهای بخش‌های صنعتی اثرگذار بوده است.

شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان (62.18) طی 10 ماه گذشته از اردیبهشت ماه بالاترین مقدار خود را ثبت کرده است. این عدد با توجه میزان مشابه آن در ماه پایانی سال گذشته که تقاضا تحت تأثیر رکود ناشی از کووید 19 بسیار کاهش یافته بود، افزایش تقاضا در همه رشته فعالیت های بخش های صنعتی را در این ماه نشان می دهد که این تقاضا با توجه به افزایش میزان صادرات، هم ناشی از تقاضای داخلی و هم خارجی است.

شاخص موجودی مواد اولیه بار دیگر کمتر از ماه قبل شد و در اسفندماه (49.42) اندکی نسبت به بهمن (50.93) کاهش یافت، این در حالی است که این شاخص در بهمن برای اولین بار طی 29 ماه گذشته عدد بالای 50 را تجربه کرده بود. شاخص قیمت مواد اولیه (79.98) نیز که طی ماه های گذشته کمی از شدت افزایش آن کاسته شده بود مجدداً با شدت بیشتری افزایش یافت. شاخص میزان صادرات کالا (52.66) نسبت به ماه قبل افزایش داشته است و طی 30 ماه گذشته بیشترین مقدار خود را به ثبت رسانده است و برای دومین ماه پیاپی بیشتر از 50 شده است و بالاترین رکورد خود را از ابتدای شروع طرح به ثبت رسانده است. در این میان به ترتیب صنایع نساجی، فلزی و شیمیایی بیشترین مقدار شاخص صادرات کالا را داشته اند. شاخص انتظارات تولید در فروردین سال جاری (44.22) کاهش قابل توجهی نسبت به شاخص انتظارات در بهمن و اسفند دارد که البته نسبت به ماه مشابه در سال های قبل نرخ کاهش کمتری از سوی فعالان اقتصادی اعلام شده است. بیشترین کاهش این شاخص در رشته فعالیت های سایر صنایع و صنایع فلزی پیش بینی شده است. به طور کلی در اسفندماه وضعیت همه رشته فعالیت های صنعتی بهتر از ماه قبل بوده است و شاخص بالای 50 را ثبت کرده اند. اما برای ماه آتی کاهش در تولید به غیر از صنایع نساجی، کانی غیرفلزی و پوشاک و چرم کاهش در تولید فروردین ماه را به ویژه با گسترش مجدد همه گیری و آغاز ماه رمضان پیش بینی می کنند. همچنین بر اساس نظر اکثر فعالان اقتصادی همراه با قیمت گدا، هار، جدید ه همچنین، افزایش، سطح حداقل، حقه، دستمزد، افزایش، قیمت ها، اکثر فعالیت ها، ماه هار، آت، قانا، نیش، بند، است

شاخص صنعت - شاخص مدیران خرید (PMI) اسفند ۱۳۹۹

شاخص	دی ۹۹	بهمن ۹۹	اسفند ۹۹
شاخص کل صنعت	49.79	58.34	57.29
مقدار تولید محصولات	48.65	59.58	56.15
میزان سفارشات جدید مشتریان	44.80	60.03	62.18
سرعت انجام و تحویل سفارش	58.49	63.79	63.70
موجودی مواد اولیه خریداری شده	46.29	50.93	49.42
زان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	53.94	53.89	50.48
قیمت خرید مواد اولیه	73.72	75.57	79.98
موجودی محصول نهایی در انبار	52.92	53.18	44.66
میزان صادرات کالا	45.14	50.48	52.66
قیمت محصولات تولید شده	50.86	55.87	56.45
مصرف حامل های انرژی	54.11	58.25	57.32
میزان فروش محصولات	43.78	57.12	64.18
انتظارات تولید در ماه آینده	64.74	67.01	44.22

برخی از مشکلات اصلی از دید فعالان اقتصادی در اسفند 1399

- به دنبال شدت گرفتن کووید 19 و به دلیل بسته شدن مجدد برخی کشورهای همسایه به ویژه عراق، صادرات به این کشور کاهش یافته است (ماشین سازی و لوازم خانگی)
 - افزایش در قیمت گذاری ها در سال جدید و متعاقباً افزایش حقوق و دستمزد، افزایش بیشتر قیمت ها را به دنبال خواهد داشت. (صنایع فلزی، وسایل نقلیه و قطعات وابسته)
 - به دلیل تعطیلات طولانی مدت، ناشی از آغاز ماه رمضان و اوج گیری مجدد شیوع کرونا، تولیدکنندگان پیش بینی کاهش فعالیت ها و تولید در فروردین ماه را دارند. (صنایع فلزی، صنایع شیمیایی، صنایع فرآورده های نفت و گاز، وسایل نقلیه و قطعات وابسته، صنایع لاستیک و پلاستیک و...)
 - قطعه سازان همچنان به علت عدم پرداخت تعهدات از سوی خودروسازان با مشکل کمبود نقدینگی مواجه هستند. (وسایل نقلیه و قطعات وابسته)
- گزارش و جداول مربوط به شاخص مدیران خرید (شاخص) اسفند 1399 را [اینجا](#) دریافت کنید.